

Ochrana osob a jejich majetku v obci Kralice nad Oslavou

Jana Doležalová

Bakalářská práce
2014

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta logistiky a krizového řízení

Ústav ochrany obyvatelstva

akademický rok: 2013/2014

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Jana Doležalová

Osobní číslo: L11024

Studijní program: B2825 Ochrana obyvatelstva

Studijní obor: Ochrana obyvatelstva

Forma studia: prezenční

Téma práce: Ochrana osob a jejich majetku v obci Kralice nad Oslavou

Zásady pro vypracování:

- 1. Posouzení platných právních předpisů, které pojednávají o ochraně osob a majetku a jejich aplikace na obec Kralice nad Oslavou**
- 2. Posouzení současného stavu ochrany osob a majetku v obci Kralice nad Oslavou**
- 3. Analýza příčin ohrožení osob a majetku v obci Kralice nad Oslavou**
- 4. Návrhy na redukci vybraných rizikových faktorů a jejich zevšeobecnění**

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

[1] BALÍK, Stanislav. Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009. Politologie (Grada). ISBN 978-802-4729-084

[2] LUKÁŠ, Lukáš a kolektiv. Bezpečnostní technologie, systémy a management I. Zlín: Radim Bačuvčík - VeRBum, 2011, ISBN 978-80-87500-05-7

[3] ŠEFČÍK, Vladimír. Analýza rizik. Zlín: Univerzita Tomáše Bati, 2009, ISBN 978-80-7318-696-8

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce:

doc. Ing. Miroslav Tomek, Ph.D.

Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání bakalářské práce:

21. února 2014

Termín odevzdání bakalářské práce:

9. května 2014

V Uherském Hradišti dne 21. února 2014

prof. PhDr. Ivo Barteček, CSc.
děkan

prof. Ing. Dušan Vižar, CSc.
ředitel ústavu

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v archivu Fakulty logistiky a krizového řízení Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval/a samostatně a použitou literaturu jsem citoval/a. V případě publikace výsledků budu uveden/a jako spoluautor/ka
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

V Uherském Hradišti dne 5.5.2014

Polovina
podpis studenta/ky

ABSTRAKT

DOLEŽALOVÁ, Jana. *Ochrana osob a jejich majetku v obci Kralice nad Oslavou*. [Bakalářská práce]. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Fakulta logistiky a krizového řízení. Ústav ochrany obyvatelstva. Vedoucí: doc. Ing. Miroslav Tomek, Ph.D. Stupeň odborné kvalifikace: Bakalář (Bc.). Studijní program: Ochrana obyvatelstva, studijní obor: Ochrana obyvatelstva. Zlín: FLKŘ UTB, 2014.

Bakalářská práce se zabývá ochranou osob a jejich majetku v obci Kralice nad Oslavou. Teoretická část je zaměřena na právní předpisy, bezpečnost při mimořádných událostech a na základní pojmy. Praktická část řeší současné posouzení ochrany osob a majetku v obci Kralice nad Oslavou, kde se řeší hrozící rizika a dále předkládá návrhy na redukci těchto vybraných rizik.

Klíčová slova: hrozba, majetek, obyvatelstvo, ochrana, obec.

ABSTRACT

DOLEŽALOVÁ, Jana. *Protection of People and Their Property of Kralice nad Oslavou*. [Bachelor's thesis]. Tomas Bata University in Zlín. Faculty of Logistic and Crisis Management. Department of Population Protection. Head: doc. Ing. Miroslav Tomek, Ph.D. Level of professional qualifications: Bachelor (Bc.) In the study program: Protection of Population, study field: Protection of Population. Zlín: FLKŘ UTB, 2014.

My Bachelor's thesis deals with the protection of people and their property in the city of Kralice nad Oslavou. The theoretic part is aimed at legal enactments, safety during unusual events, and basic terms. Practical part deals with the actual recognition of protection of persons and property in the city of Kralice nad Oslavou where it deals with imminent risks and also submits suggestions for reduction of these chosen risks.

Keywords: treath, property, people, protection, city.

Děkuji tímto vedoucímu mé bakalářské práce panu doc. Ing. Miroslavu Tomkovi, Ph.D. za vedení, odborné rady a cenné připomínky. Poděkování patří i starostovi obce Kralice nad Oslavou, Ing. Emilu Dračkovi, za poskytnutí cenných informací a podkladů. V neposlední řadě bych chtěla poděkovat rodičům za podporu, kterou mi během studia poskytovali.

OBSAH

ÚVOD.....	7
I TEORETICKÁ ČÁST.....	8
1 POSOUZENÍ SOUČASNÉHO STAVU OCHRANY OSOB A MAJETKU OBCE V PRÁVNÍCH PŘEDPISECH ČESKÉ REPUBLIKY	9
1.1 PRÁVNÍ PŘEDPISY NA ZAJIŠTĚNÍ OCHRANY OSOB A MAJETKU	9
1.2 BEZPEČNOSTNÍ STRATEGIE ČESKÉ REPUBLIKY	13
1.3 ZÁKLADNÍ POJMY	13
2 ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI OSOB A JEJICH MAJETKU PŘI MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTECH	15
II PRAKTICKÁ ČÁST	16
3 POSOUZENÍ SOUČASNÉHO STAVU OCHRANY OBYVATEL A MAJETKU OBCE KRALICE NAD OSLAVOU.....	17
3.1 OBEC KRALICE NAD OSLAVOU.....	17
3.2 RIZIKA OHROŽUJÍCÍ BEZPEČNOST A OCHRANU OSOB A MAJETKU V OBCI	17
3.2.1 Jaderná elektrárna Dukovany	18
3.2.2 Kompresní stanice Kralice nad Oslavou	20
3.2.3 Ohrožení osob a majetku občanů obce Kralice nad Oslavou požáry.....	21
3.2.4 Bezpečnost provozu v obci Kralice nad Oslavou	22
3.2.5 Trestná činnost v obci	24
4 NÁVRHY NA REDUKCI VYBRANÝCH RIZIK OBCE KRALICE NAD OSLAVOU	27
4.1 REDUKCE RIZIK – JADERNÁ ELEKTRÁRNA DUKOVANY.....	27
4.2 REDUKCE RIZIK – KOMPRESNÍ STANICE KRALICE NAD OSLAVOU	28
4.3 REDUKCE RIZIK – POŽÁRY	28
4.4 REDUKCE RIZIK - BEZPEČNOST PROVOZU	29
4.5 REDUKCE RIZIK – TRESTNÁ ČINNOST	30
5 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ A JEHO VYHODNOCENÍ	31
5.1 STATISTIKA RESPONDENTŮ	31
5.2 SHRNUTÍ VÝSLEDKŮ	32
ZÁVĚR	38
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	39
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	41
SEZNAM OBRÁZKŮ	42
SEZNAM TABULEK.....	43
SEZNAM PŘÍLOH.....	44

ÚVOD

Bezpečnost a ochrana je v dnešní době často probírané téma. Řeší se jak bezpečnost celého státu, tak ochrana obyvatelstva a jejich majetku. Tato problematika je řešena v několika dokumentech i zákonech.

Orgány, které zajišťují ochranu osob, jsou Armáda České republiky a Policie České republiky (PČR), přičemž policie by měla zajišťovat i ochranu majetku. Na zabezpečení majetku si majitel může sjednat i soukromou bezpečnostní službu, ta zabezpečení vykonává za pomoci mechanických a elektronických systémů a využití fyzické ochrany.

Cílem práce je posouzení platných právních předpisů, které pojednávají o ochraně osob a majetku a jejich aplikace na obec Kralice nad Oslavou, posouzení současného stavu ochrany osob a majetku v obci Kralice nad Oslavou, analýza příčin ohrožení osob a majetku v obci Kralice nad Oslavou a návrhy na redukci vybraných rizikových faktorů a jejich zveřejnění.

Pro naplnění hlavního cíle jsem si zvolila následující částečné cíle a těmi jsou rizika, která hrozí od jaderné elektrárny (JE) Dukovany, kompresní stanice Kralice nad Oslavou, požáry v obci Kralice nad Oslavou, silniční provoz v obci Kralice nad Oslavou a trestná činnost v obci Kralice nad Oslavou.

Při zpracování bakalářské práce jsem použila metody průzkumu, analýzy, porovnání a zpracovala jsem vlastní návrh.

V první části posuzuji platné právní předpisy, které pojednávají o ochraně osob a majetku, kde jsem se zaměřila na bezpečnostní strategii České republiky (ČR) a zákony, které jsou pro ochranu osob a majetku důležité. Dále se v této části věnuji základním pojmům, kde jsou definovány důležité pojmy jako hrozba, riziko a nebezpečí.

V praktické části se věnuji posouzení současného stavu ochrany osob a majetku v obci Kralice nad Oslavou a analýze příčin ohrožení osob a majetku v této obci a předkládám návrhy na jejich redukci. Do praktické části taky spadá vyhodnocení dotazníku, který vyplňovali občané obce Kralice nad Oslavou.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 POSOUZENÍ SOUČASNÉHO STAVU OCHRANY OSOB A MAJETKU OBCE V PRÁVNÍCH PŘEDPÍSECH ČESKÉ REPUBLIKY

V životě každého občana sehrává významnou úlohu zajištění jeho bezpečnosti a jeho majetku. Na zajištění ochrany osob a majetku musí vycházet zejména z platných právních předpisů.

1.1 Právní předpisy na zajištění ochrany osob a majetku

Bezpečnost občana obce a jeho majetku ovlivňuje celá řada událostí, které mohou být různého charakteru, a to přírodního nebo antropogenního. Z tohoto hlediska musíme rozlišit právní předpisy, které budou směřovat do bezpečnosti a ochrany obyvatelstva, ochrany zdraví apod. K nejvýznamnějším právním předpisům můžeme zařadit:

- **Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, v platném znění:**
 - Zajištění svrchovanosti a územní celistvosti České republiky, ochrana jejích demokratických základů a ochrana životů, zdraví a majetkových hodnot je základní povinností státu (čl. 1).
 - Je-li bezprostředně ohrožena svrchovanost, územní celistvost, demokratické základy České republiky nebo ve značném rozsahu vnitřní pořádek a bezpečnost, životy a zdraví, majetkové hodnoty nebo životní prostředí anebo je-li třeba plnit mezinárodní závazky o společné obraně, může se vyhlásit podle intenzity, územního rozsahu a charakteru situace nouzový stav, stav ohrožení státu nebo válečný stav (čl. 2).
 - Bezpečnost České republiky zajišťují ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní sbory, záchranné sbory a havarijní služby. Státní orgány, orgány územních samosprávných celků a právnické a fyzické osoby jsou povinny se podílet na zajišťování bezpečnosti České republiky. Rozsah povinností a další podrobnosti stanoví zákon (čl. 3).

Z tohoto zákona tedy vyplývá, že stát je povinen chránit životy, zdraví a majetek. Bezpečnost zajišťují ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní a záchranné sbory a havarijní služby. Povinnosti podílet se na zajištění bezpečnosti mají i státní orgány,

orgány územních samosprávných celků a právnické a fyzické osoby, přičemž rozsah povinností stanoví zákon.[1]

- **Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění:**

- Základní ustanovení kde zákon ukládá práva a povinnosti fyzických a právnických osob v oblasti ochrany a podpory veřejného zdraví. Dále se zde rozebírají základní pojmy (Hlava I).
- Péče o životní a pracovní podmínky, zde se jedná právě o vodu a výrobky přicházející do přímého styku s vodou, chemické přípravky a vodárenské technologie, koupaliště a sauny (Hlava II).
- Předcházení šíření a vzniku infekčních onemocnění (Hlava III).
- Další povinnosti osob v ochraně veřejného zdraví (Hlava IV).
- Státní správa v ochraně veřejného zdraví (Hlava V).
- Opatření obce v samostatné působnosti, kde §96 stanoví, že obec může obecně závaznou vyhláškou nařídit pro území obce nebo jeho část k ochraně zdraví před vznikem a šířením infekčních onemocnění provedení speciální ochranné dezinfekce a deratizace (Hlava VI).
- Ustanovení společná, přechodná a závěrečná (Hlava VII). [2]

- **Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, v platném znění:**

Tento zákon chce docílit co nejúčinnější ochrany života, zdraví a majetku občanů před požáry a poskytování pomoci při mimořádných událostech. Zákon je rozdělen do osmi částí. V těchto částech se řeší:

- **Část první** – Nalezneme zde povinnosti ministerstev a jiných státních orgánů, právnických osob a fyzických osob vykonávajících podnikatelskou činnost podle zvláštních předpisů a fyzických osob. Dále je zde rozebráno členění požárního nebezpečí, dokumentace požární ochrany a školení a odborná příprava zaměstnanců o požární ochraně.
- **Část druhá** – Rozebírá se zde působnost státní správy a samosprávy na úseku požární ochrany. Pojednává o povinnostech ministerstva vnitra, hasičského záchranného sboru, povinnostech kraje a obce a obecního úřadu. Přičemž je zde psáno, že obec zřizuje jednotku sboru dobrovolných hasičů obce, která provádí hašení požárů a záchranné práce při živelních pohromách a jiných

mimořádných událostech a plní další úkoly podle zvláštního právního předpisu ve svém územním obvodu; členům jednotky sboru dobrovolných hasičů obce za hašení požárů a záchranné práce při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech v mimopracovní době poskytuje odměnu.

- **Část třetí** – zrušena.
- **Část čtvrtá** – rozebírá druhy jednotek požární ochrany, jednotku hasičského záchranného sboru kraje a podniku, jednotku sboru dobrovolných hasičů. Jsou zde popsány povinnosti všech členů jednotek požární ochrany, základní úkoly jednotek požární ochrany atd.
- **Část pátá** - spolupráce s občanskými sdruženími, veřejně prospěšnými organizacemi a jinými orgány a organizacemi působícími na úseku požární ochrany.
- **Část šestá** - pokuty právnickým osobám a podnikajícím fyzickým osobám.
- **Část sedmá** - odškodnění úrazů a náhrada věcné škody.
- **Část osmá** - společná, přechodná a závěrečná ustanovení. Nachází se zde povinnost mlčenlivosti, ocenění mimořádné odvahy, stejnokroje a funkční označení. [3]

- **Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, v platném znění, se člení na:**

- **Úvodní ustanovení** – zde je uvedeno, že obecní policie je orgánem obce, který zřizuje a zrušuje obecní zastupitelstvo obecně závaznou vyhláškou, zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce a plní další úkoly, pokud tak stanoví tento nebo zvláštní zákon. Obecní policie spolupracuje s Policií České republiky.

Obecní policie při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a plnění dalších úkolů podle tohoto nebo zvláštního zákona

- a) přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku,
- b) dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití,
- c) dohlíží na dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení obce,
- d) se podílí v rozsahu stanoveném tímto nebo zvláštním zákonem na dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích,
- e) se podílí na dodržování právních předpisů o ochraně veřejného pořádku a v rozsahu svých povinností a oprávnění stanovených tímto nebo zvláštním zákonem činí opatření k jeho obnovení,

f) se podílí na prevenci kriminality v obci,

g) provádí dohled nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích v obci,

h) odhaluje přestupky a jiné správní delikty, jejichž projednávání je v působnosti obce,

Obecní policii řídí starosta nebo jiný člen zastupitelstva obce pověřený zastupitelstvem obce. Obce, které nezřídily obecní policii, mohou uzavřít s jinou obcí, veřejnoprávní smlouvu, na jejímž základě bude obecní policie této obce vykonávat úkoly stanovené tímto zákonem na území těchto obcí (§1 - §3).

- **Strážníci** – v této části se rozebírá, co všechno musí občan České republiky splňovat, aby mohl vykonávat tuto činnost. Patří sem bezúhonnost, spolehlivost, stáří vyšší 21 let, středoškolské vzdělání zakončené maturitní zkouškou, zdravotní způsobilost, osvědčení o splnění stanovených odborných předpokladů (§4).
- **Povinnosti strážníků** – strážník je povinen při provádění zákroků a úkonů k plnění úkolů obecní policie dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob i své vlastní a nepřipustit, aby osobám v souvislosti s touto činností vznikla bezdůvodná újma. Strážník je při provádění zákroku povinen, pokud to povaha a okolnosti zákroku dovolují, použít odpovídající výzvy, dále je povinen poučit osobu o jejich právech. Nalezneme zde také mnoho dalších povinností, ale jsou zde rozebrány i důvody, kvůli kterým strážník není povinen provést zákrok (§6 - §10).
- **Oprávnění strážníků** – zahrnuje oprávnění požadovat vysvětlení, oprávnění požadovat prokázání totožnosti, oprávnění předvést osobu, oprávnění odebrat zbraň, oprávnění zakázat vstup na určená místa, oprávnění otevřít byt nebo jiný uzavřený prostor, oprávnění odejmout věc a oprávnění ke vstupu do živnostenských provozoven (§11 - §17).
- **Použití donucovacích prostředků, psa a služební zbraně strážníkem** – zde je popsáno, co vše patří do donucovacích prostředků a kdy a jak je může strážník použít. Dále se zde rozebírá použití psa a použití služební zbraně (§18 - §24).
- **Společná a závěrečná ustanovení** – zde je asi nejdůležitější, že strážník je povinen zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, se kterými se seznámil

při plnění úkolů obecní policie nebo v souvislosti s nimi a které v zájmu zabezpečení úkolů obecní policie nebo v zájmu jiných osob vyžadují, aby zůstaly utajeny před nepovolanými osobami. Tato povinnost trvá i po skončení pracovního poměru strážníka (§25 - §29). [4]

1.2 Bezpečnostní strategie České republiky

Bezpečnost ČR je založena na principu zajištění bezpečnosti jednotlivce, ochrany jeho života, zdraví a majetku. K úspěšnému uplatňování tohoto principu je nezbytné zajišťovat bezpečnost státních institucí včetně jejich plné funkčnosti a rozvíjet procesy a nástroje sloužící k posilování bezpečnosti a ochrany obyvatelstva. Ačkoli je za zajišťování bezpečnosti primárně odpovědná vláda, pro snižování rizik naplnění hrozeb je žádoucí aktivní spolupráce občanů ČR, podnikajících právnických a fyzických osob a orgánů veřejné správy. Tímto způsobem dochází k posílení celkové odolnosti společnosti vůči bezpečnostním hrozbám.

Prostředí, které ovlivňuje bezpečnost ČR, prochází dynamickými změnami. Jeho předvídatelnost se vzhledem k rostoucí provázanosti bezpečnostních trendů a faktorů snižuje. Hrozby, jejich zdroje a nositelé, mají jak státní, tak stále více i nestátní a nadnárodní charakter. Vnitřní a vnější bezpečnostní hrozby se prolínají a rozdíl mezi nimi se stírají. Uvedené charakteristiky mají zásadní dopad na přístup k zajištění obrany a bezpečnosti.

Na základě analýzy bezpečnostního prostředí, ve kterém se ČR nachází, lze identifikovat specifické hrozby pro její bezpečnost. Jsou to především terorismus, kybernetické útoky, šíření zbraní hromadného ničení, ohrožení funkčnosti kritické infrastruktury, přerušení dodávek strategických surovin nebo energie a pohromy přírodního a antropogenního původu a jiné mimořádné události. [5]

1.3 Základní pojmy

V oblasti ochrany osob a jejich majetku je potřebné používat stejnou terminologii, která zpravidla vychází z právních předpisů a z různých terminologických předpisů. Vzhledem k jejich širokému spektru jsou v práci použity následující základní pojmy:

- **hrozba** - jakýkoli fenomén, který má potenciální schopnost poškodit zájmy a hodnoty chráněné státem. Míra hrozby je dána velikostí možné škody a časovou vzdáleností možného uplatnění této hrozby; [6]

- **individuální ochrana** - k individuální ochraně obyvatelstva před účinky nebezpečných škodlivin při mimořádných událostech se využívají prostředky improvizované ochrany dýchacích cest, očí a povrchu těla. Jedná se o jednoduché pomůcky, které si občané připravují svépomocí z dostupných prostředků a které omezeným způsobem nahrazují prostředky individuální ochrany; [7]
- **majetek** – už v Listině základních práv a svobod je uvedeno, že každý má právo vlastnit majetek. Jde o určitou formu hmotného či nehmotného statku, který vlastní konkrétní osoba nebo firma. S tímto majetkem může osoba nebo firma nakládat a může s ním také ručit za své závazky;
- **nebezpečí** - je jistou reálnou hrozbou poškození objektu nebo procesu. Existují skupiny nebezpečí, jako jsou například technologická nebezpečí, ekonomická nebezpečí, politická nebezpečí, sociální nebezpečí, právní nebezpečí, klimatická nebezpečí, ekologická nebezpečí atd.; [8]
- **občan** - občanem obce je fyzická osoba, která je státním občanem České republiky a je v obci hlášena k trvalému pobytu. Občané obce po dosažení 18 let mají právo volit a být voleni v komunálních volbách; [9]
- **obec** - je základní územní samosprávné společenství občanů a místo výkonu veřejné moci; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Obec je veřejno-právní korporací, má vlastní majetek a vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající. Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem vyjádřený v zákonech a jiných právních předpisech; [10]
- **ochrana** – je soubor opatření, které vedou ke zmírnění rizik, prevenci těchto rizik a jejich případné řešení. Z pohledu bezpečnosti máme více druhů ochrany, jsou to například ochrana obyvatelstva, ochrana kritické infrastruktury, ochrana životního prostředí atd.;
- **riziko** - je pravděpodobná újma způsobená dotčené osobě – nositeli rizika, vyjádřená buď penězi, nebo jinými jednotkami – počtem dnů pracovní neschopnosti, počtem lidských obětí. [8]

2 ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI OSOB A JEJICH MAJETKU PŘI MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTECH

Osoby a majetek v obci mohou být ohroženy různými druhy mimořádných událostí, při kterých může nastat usmrcení, zranění občana, částečné nebo úplné zničení jeho majetku.

Mimořádná událost je definována v zákoně č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. Udává, že mimořádná událost je škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.

Tento zákon rozčleňuje mimořádné události do těchto kategorií:

- vyvolané činností člověka:
 - způsobené v důsledku škodlivého působení z nedbalosti (např. porušení povinností, které byly dány právním předpisem),
 - vyvolané úmyslným škodlivým působením (úmyslné zapálení požáru, úmyslné poškození vodního díla),
- vyvolané přírodními vlivy (zemětřesení, lokální povodně, požáry, sesuvy půdy, vichřice, přívalové deště atd.),
- havárie (provozní havárie v průmyslových objektech, ve kterých se používají nebezpečné látky, jež mají škodlivý vliv na zdraví člověka, zvířat nebo ohrožují životní prostředí).[11]

Na zajištění ochrany osob a majetku musí každá obec na základě platných právních předpisů a konkrétních podmínek ohrožení zajistit maximální ochranu osob a jejich majetku obce.

Způsoby zajištění obce jsou různé:

- nařízení obce,
- spolupráce s orgány státní správy zejména s PČR,
- zřízení obecní policie,
- preventivní přípravou obyvatel obce (přednášky ohledně ochrany obyvatelstva).

II. PRAKTICKÁ ČÁST

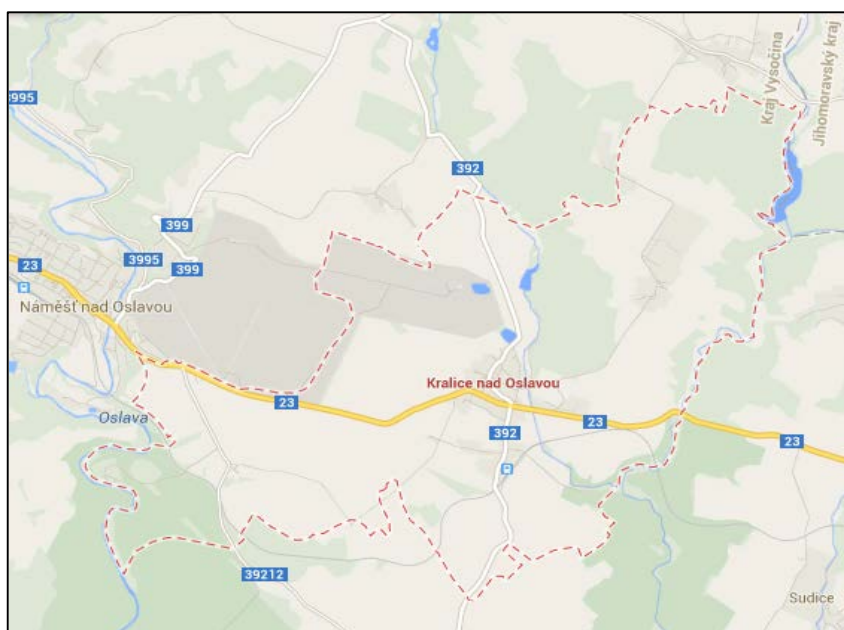
3 POSOUZENÍ SOUČASNÉHO STAVU OCHRANY OBYVATEL A MAJETKU OBCE KRALICE NAD OSLAVOU

Posouzení současného stavu ochrany obyvatel a majetku obce Kralice nad Oslavou vychází ze statistik od PČR a Hasičského záchranného sboru. Bezpečnost osob obce nejvíce ohrožují požáry, provoz vozidel přes obec a trestná činnost. Dále vychází z všeobecně známých hrozeb, kterými jsou Jaderná elektrárna Dukovany a Kompresní stanice Kralice nad Oslavou.

3.1 Obec Kralice nad Oslavou

Obec Kralice nad Oslavou (obrázek 1) se nachází na úpatí Českomoravské vysočiny, nedaleko soutoku Oslavy a Chvojnice, a to v nadmořské výšce 412 metrů nad mořem. Územní celek spadá pod kraj Vysočina, jeho nejvýchodnější část sousedí s Jihomoravským krajem.

Obec vznikla spojením dvou obcí v roce 1964, a to Kralic nad Oslavou a Horních Lhotic. Její katastrální území se rozprostírá na ploše 1348 hektarů. Obec k 1. 3. 2014 čítá 990 obyvatel a hustota zalidnění činí 64, 5 obyvatel/km². [12]

Obrázek 1: Území obce Kralice nad Oslavou [13]

3.2 Rizika ohrožující bezpečnost a ochranu osob a majetku v obci

Rizika v obci Kralice nad Oslavou mohou být různá. Může se jednat o přírodní katastrofy, které zde nejsou příliš časté, ale obec už jich v minulosti pár datuje, dále to mohou být katastrofy způsobené člověkem či havárie. Z hlediska bezpečnosti osob a majetku v obci Kralice

nad Oslavou je mnoho rizik. K nejvýznamnějším můžeme zařadit jadernou elektrárnu Dukovany, kompresní stanici Kralice nad Oslavou, ohrožení osob a majetku požárem, bezpečnost provozu na pozemních komunikacích a trestnou činnost v obci Kralice nad Oslavou.

3.2.1 Jaderná elektrárna Dukovany

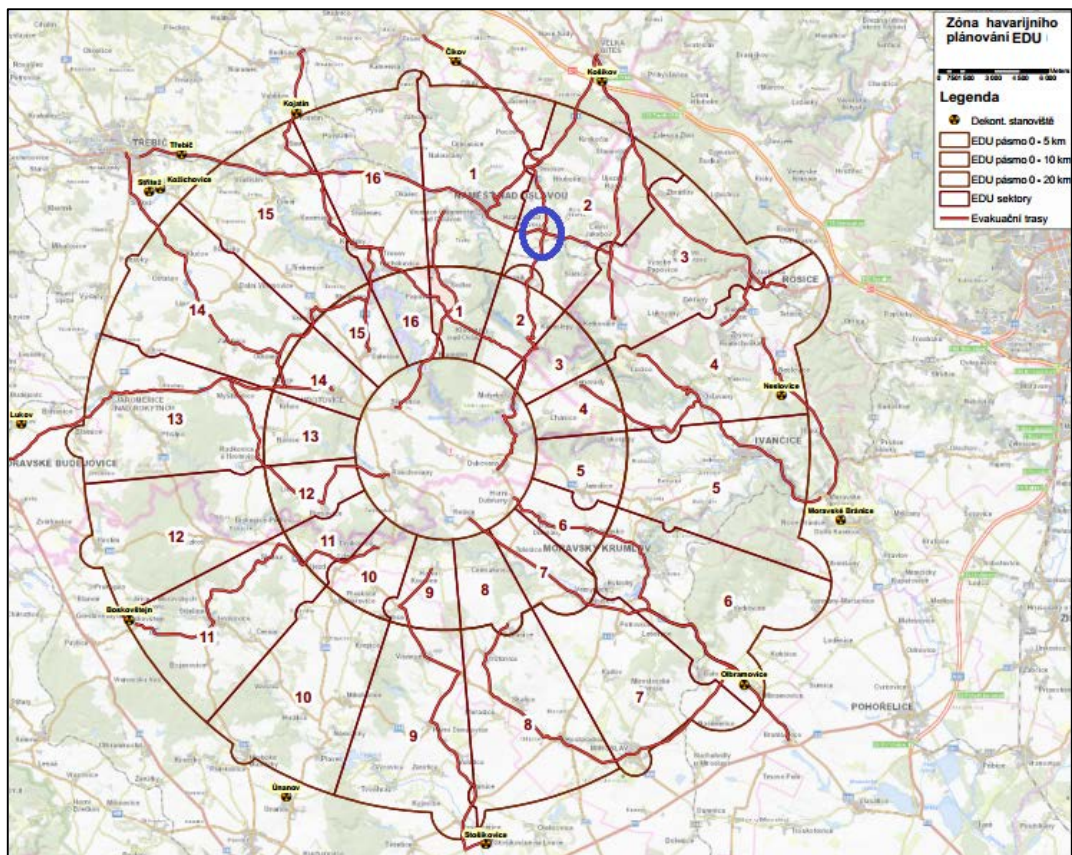
Jaderná elektrárna Dukovany je technologické zařízení, které využívá atomovou energii na výrobu elektrické energie. Elektrárna je uspořádána do dvou hlavních výrobních bloků. V každém z nich jsou dva reaktory se všemi přímo souvisejícími zařízeními včetně strojovny s turbínami a generátory. V areálu jaderné elektrárny Dukovany, který je zobrazen na obrázku 2, jsou kromě čtyř reaktorových bloků další dvě jaderná zařízení: Sklad použitého jaderného paliva, ve kterém je použité palivo bezpečně skladováno v transportně-skladovacích kontejnerech a úložiště nízko a středně radioaktivních odpadů, které je ve vlastnictví státu.

Obrázek 2: Jaderná elektrárna Dukovany [J. Doležalová, duben 2014]

Obec Kralice nad Oslavou spadá do zóny havarijního plánování JE Dukovany (obrázek 3). Od elektrárny severovýchodním směrem je to do obce vzdušnou čarou 13 kilometrů, tudíž se řadí do kategorie 10-20 km od jaderné elektrárny. Výšeč, do které obec patří, má číslo 2, každé výšeči je přiděleno dekontaminační středisko, pro obec Kralice nad Oslavou se toto středisko nalézá v Křížanově. Jestliže jsou obyvatelé Kralic nad Oslavou evakuováni, tak míří do přijímacího střediska, které je každé obci určeno. Pro Kralice nad Oslavou je to

shodou okolností také Křížanov, ale pro obecní část Horní Lhotice je určena obec Vidonín, ta je vzdálena od Křížanova 9 kilometrů. [14]

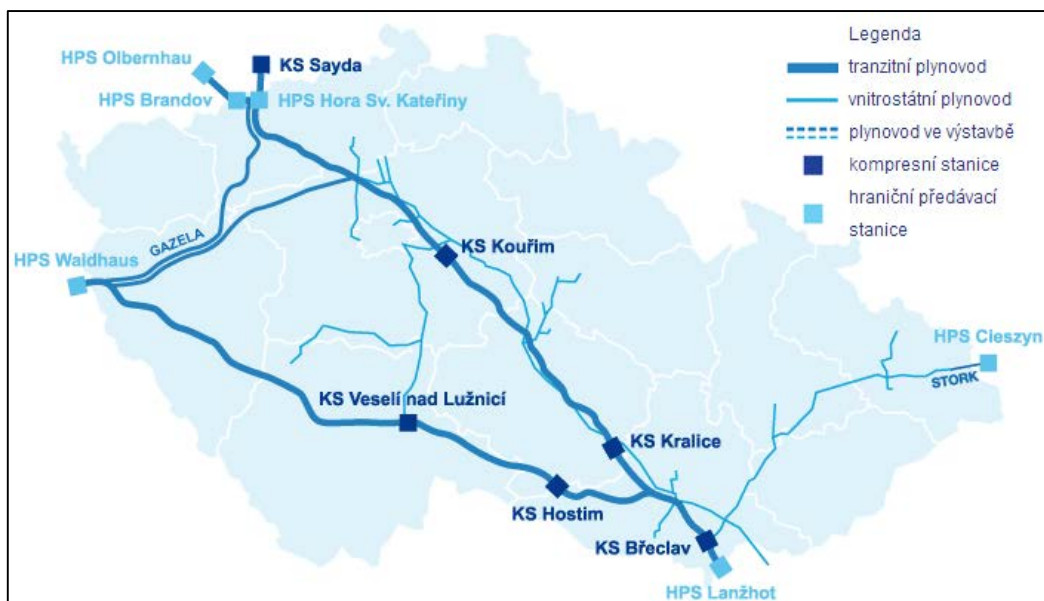

Obrázek 3: Schématické znázornění zóny havarijního plánování JE Dukovany [15]

Největší hrozbou, kterou JE Dukovany pro obec Kralice nad Oslavou představuje, při radiční havárii neboli mimořádné události s možností úniku radioaktivních látek do životního prostředí, je ionizující záření. Je velice důležité jak velkému množství a jakému druhu záření byly osoby vystaveny. Záření alfa (α) je nejméně škodlivé, zachytí je papír, záření beta (β) je o poznání nebezpečnější, jeho pronikání zabrání už 1mm kovu a záření gama (γ) nepropustí pouze silná vrstva olova nebo betonu. Nežádoucí účinky ionizujícího záření se mohou popsat jako somatické, projevující se jen na ozářeném jedinci nebo jako genetické, které se u ozářeného jedince nemusí výrazně projevit, ale postihují jeho potomstvo. Dalším hodnocením účinků ionizujícího záření je skupinové, které se dělí na účinky stochastické a deterministické. Stochastické účinky ozáření se projevují pouze náhodně a deterministické účinky budou zřejmé u všech ozářených.

3.2.2 Kompresní stanice Kralice nad Oslavou

Kompresní stanice je technologické zařízení, které zajišťuje požadovaný tlak plynu v plynovodech. Přepravní soustava plynu, kterou zřizuje společnost NET4GAS se v ČR dělí do dvou větví. Kompresní stanice Kralice nad Oslavou patří spolu s kompresní stanicí Kouřim do větve severní. Celá přepravní síť plynu je zobrazena na obrázku 4. [16]

Obrázek 4: Soustava tranzitních plynovodů [16]

Kompresní stanice Kralice nad Oslavou se nachází severně od obce Kralice nad Oslavou. Vzdálenost kompresní stanice od prvního obytného domu je 850 metrů, přesto obyvatelům obce hrozí nebezpečí. Při výbuchu nebo úniku plynu mohou hrozit rozsáhlé požáry, únik nebezpečné látky do ovzduší, kde může zasáhnout obyvatele. Příznaky působení zemního plynu jsou bolest hlavy, závrať, ospalost, bezvědomí a v nejhorších případech i smrt.

Obrázek 5: Kompresní stanice Kralice nad Oslavou

[J. Doležalová, duben 2014]

3.2.3 Ohrožení osob a majetku občanů obce Kralice nad Oslavou požáry

Dříve v 19. století v Kralicích propuklo několik požárů, kdy shořely nejenom celé stodoly a domy, ale i celé ulice. Tyto dlouhé neblahé zkušenosti s šířením požárů předcházely založení sboru dobrovolných hasičů. Stalo se tak dne 1. listopadu 1898, to se konala první valná hromada. Sbor v té době čítal 25 činných členů.

V dnešní době tolik požárů nepropuká, protože lidé nejsou v tak častém kontaktu s otevřeným ohněm. Mnoho domácností už netopí uhlím nebo dřevem, ale plynem a svítí se elektrickým proudem.

Nynější úkoly profesionálních hasičů nejsou pouze hasit požár, tak jak tomu bývalo, ale v dnešní vyspělé době musí být hasič vycvičen pro únik různých nebezpečných látek, vyprošťování osob ze závalů, hloubek, výšek a z dopravních automobilů. Dále poskytují technickou pomoc, do které spadá otevírání dveří, odchyt zvíře, odklizení popadaných stromů a snesení pacienta na žádost zdravotnické záchranné služby.

O tom všem také vypovídá následující statistika, ze které vyplývá, že hasičský záchranný sbor do obce Kralice nad Oslavou vyjíždí spíše k dopravním nehodám a k poskytnutí technické pomoci než k požárům.

Tabulka č. 1 udává statistiku, kterou poskytl hasičský záchranný sbor Náměšť nad oslavou. Udává druh události nebo činnosti, kterou do obce Kralice nad Oslavou jeli vykonávat v letech 2009 až 2013.

Tabulka 1: Výjezdy HZS do obce Kralice nad Oslavou [17]

	2009	2010	2011	2012	2013
Požáry	3	1	2	2	3
Únik nebezpečné látky	0	2	2	0	3
Dopravní nehoda	8	10	4	7	4
Odchyt zvířat	0	1	0	3	0
Spadlé stromy	0	4	3	3	2
Otevření dveří	0	2	0	0	2

Požáry v obci Kralice nad Oslavou v období 2009 až 2013:

- v roce 2009 hořelo v obci celkem třikrát, dvakrát to byl požár osobního automobilu v obecní části Horní Lhotice a dále byl požár hlášen ve společnosti RWE Transgas NET s. r. o. Kralice,

- v roce 2010 hořelo pouze jednou, a to v Základní a mateřské škole Kralice nad Oslavou,
- v roce 2011 byl zaznamenán požár kůlny v Kralicích a požár záložního zdroje NET4GAS Kralice nad Oslavou,
- v roce 2012 hořela hala v obecní části Kralice nad Oslavou a dům v Kralicích nad Oslavou,
- v roce 2013 hořel půdní prostor Základní školy Kralice nad Oslavou, les v obecní části Velké Pole a udírna u jednoho z domu v Kralicích nad Oslavou.

3.2.4 Bezpečnost provozu v obci Kralice nad Oslavou

Jednou z významných oblastí ochrany osob a jejich majetku je i zajištění bezpečnosti provozu v obci. Obcí Kralice nad Oslavou vede silnice I/23, je to silnice první třídy spojující Jindřichův Hradec a Brno. Tato pozemní komunikace se v půli obce Kralice nad Oslavou kříží se silnicí III/392.

Silnice I/23 je poměrně frekventovaná a jelikož přes ni nevedou přechody pro chodce, které byly na konci září 2013 odstraněny, tak se silnice stala opravdu nebezpečnou.

Starosta obce Kralice nad Oslavou zažádal o vyhotovení statistiky vozidel v obci a do obce byl nainstalován skrytý radar po dobu jednoho týdne, od 17. 2. 2014 do 24. 2. 2014.

	STATISTIKA POČTU VOZIDEL			STATISTIKA PŘEKROČENÍ POVOLENÉ RYCHLOSTI 50 km/h	
	MALÁ	VELKÁ	CELKEM		
ve směru k měřicímu zařízení	11378	2351	13729	54.0%	7417 vozidel překročilo rychlost
v protisměru od měř. zařízení	12080	1308	13388	9.9%	1325 vozidel překročilo rychlost
v obou směrech	23458	3659	27117	32.2%	8742 vozidel překročilo rychlost

Obrázek 6: Statistika počtu vozidel a jejich překročení povolené rychlosti 50 km/h [18]

Z obrázku 6 vyplývá, že obcí v intervalu jednoho týdne projelo 23458 malých a 3659 velký vozidel a že 32, 2% těchto vozidel překročilo povolenou rychlost 50 km/h.

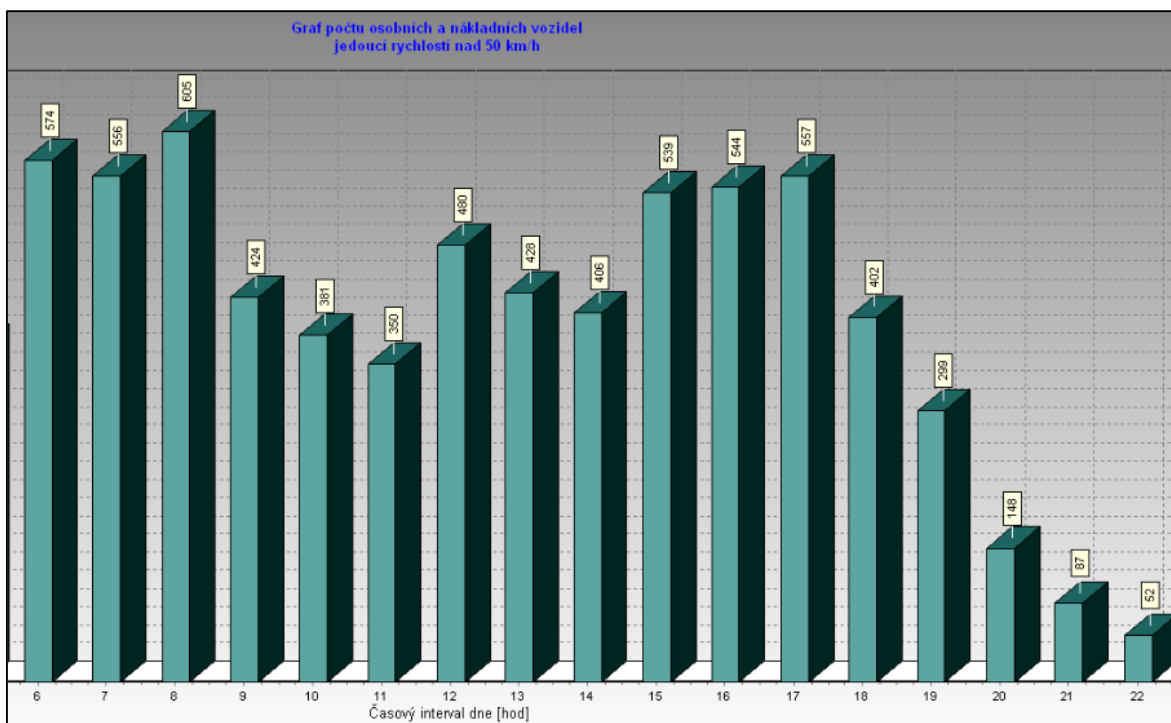
V tabulce č. 2 je zobrazena statistika počtu aut v rozmezí jednoho týdne. V pondělí 17. 2. 2014 obcí projelo 3511 motorových vozidel, v úterý 3247, ve středu 3395, ve čtvrtek 3630, v pátek 4177, v sobotu 2853, v neděli 2713 a v pondělí 24. 2. 2014 projelo 3591 aut. Z této statistiky plyne, že největší provoz v obci Kralice nad Oslavou je v pátek, kdy lidé vyráží

na chaty, které jsou různě po okolí. Největší počet nákladních vozidel projede obcí Kralice nad Oslavou ve středu a v neděli.

Tabulka 2: Statistika počtu vozidel po dnech a kategoriích [18]

DEN V TÝDNU A DATUM	POČET VOZIDEL VE SMĚRU				POČET VOZIDEL V PROTISMĚRU				VOZIDEL CELKEM
	osobní	dodávky	nákladní	souprava	osobní	dodávky	nákladní	souprava	
Po 17. 2 2014	1300	137	355	x	1385	136	198	x	3511
Út 18. 2 2014	1202	124	316	x	1275	121	209	x	3247
St 19. 2 2014	1157	156	380	x	1331	146	225	x	3395
Čt 20. 2 2014	1327	146	333	x	1471	134	219	x	3630
Pá 21. 2 2014	1547	122	321	x	1868	126	193	x	4177
So 22. 2 2014	1222	54	152	x	1318	71	36	x	2853
Ne 23. 2 2014	1296	41	194	x	1123	31	28	x	2713
Po 24. 2 2014	1441	106	300	x	1430	114	200	x	3591

Na tomto obrázku 7 je zachycena doba od šesti do dvaadvaceti hodin v rozmezí týdne od 17. 2. 2014 do 24. 2. 2014. Nejkritičtější dobou je sedmá až osmá hodina ranní, což je znepokojující, protože v tu dobu se po obci pohybuje mnoho lidí, kteří chodí nakupovat do místního obchodu, který je hlavní silnice a děti mívajjí namířeno do místní školy nebo chodí na autobus, který je odveze do školy, která je v sousedící obci Březník.

Obrázek 7: Graf počtu motorových vozidel jedoucích rychlostí nad 50 km/h [18]

Obec pořídila dva plechové policisty k silnici I/23 bezprostředně poté, co byly odstraněny přechody pro chodce. Pořízení plechových policistů byl krok správným směrem, ale řidiči o nich už vědí, že nejsou skuteční, i když vypadají opravdu reálně.

Obrázek 8: Plechový policista v obci Kralice nad Oslavou

[J. Doležalová, duben 2014]

3.2.5 Trestná činnost v obci

Dle platného trestního zákoníku je trestný čin protiprávní čin, který trestní zákon označuje za trestný a který vykazuje znaky uvedené v takovém zákoně. Trestné činy se dělí na přečiny a zločiny. Přečiny jsou všechny nedbalostní trestné činy a ty úmyslné trestné činy, na něž trestní zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby do pěti let. Zločiny jsou všechny trestné činy, které nejsou podle trestního zákona přečiny; zvláště závažnými zločiny jsou ty úmyslné trestné činy, na něž trestní zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně deset let. Za spáchané trestné činy může soud uložit tresty odnětí svobody, domácí vězení, obecně prospěšné práce, propadnutí majetku, peněžitý trest, propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty, zákaz činnosti, zákaz pobytu, zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce, ztrátu čestných titulů nebo významání a ztrátu vojenské hodnosti. [19]

V obci Kralice nad Oslavou se v období od roku 2009 do roku 2013 staly trestné činy uvedené níže v tabulce č. 3. Zobrazená tabulka udává, o jaký trestný čin se jedná a kolikrát se v daném roce trestný čin stal.

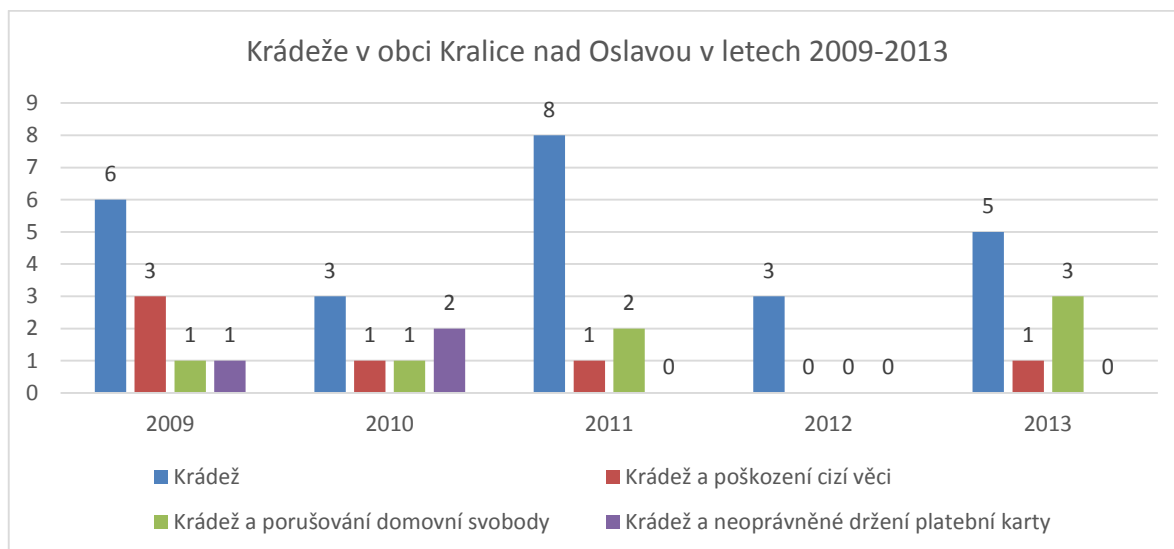
Tabulka 3: Trestné činy spáchané v Kralicích nad Oslavou od roku 2009-2013 [20]

	2009	2010	2011	2012	2013
Maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání	2	2	1	1	2
Krádež	11	7	11	3	9
Ublížení na zdraví	1	0	1	0	0
Pytláctví	1	1	0	0	0
Zanedbání povinné výživy	1	1	0	1	2
Ohrožení pod vlivem návykové látky	0	1	2	1	2
Poškození cizí věci	3	2	3	0	1
Neoprávněné opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku	1	2	1	0	0
Porušování domovní svobody	1	1	2	0	4
Podvod	0	1	0	0	0
Týrání osoby ve společném obydlí	0	1	0	0	0
Poškození věřitele	0	0	1	0	0
Omezování svobody vyznání	0	0	1	0	0
Neoprávněný zásah do práva k domu, bytu nebo k nebytovému prostoru	0	0	1	0	0
Zpronevěra	0	0	0	1	0
Nedovolené ozbrojování	0	0	0	1	0
Nedovolená výroba a nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy	0	0	0	1	0

Jelikož jsou nejčastěji páchany trestné činy proti majetku, zaměří se další část přímo na tyto činy. Trestnými činy proti majetku, které byli v obci Kralice nad Oslavou spáchaný, jsou: Krádež, neoprávněný zásah do práva k domu, bytu nebo k nebytovému prostoru, podvod, poškození věřitele, poškození cizí věci, neoprávněné opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku.

Znepokojující je zjištění, že ohrožení pod vlivem návykové látky je tak časté. Jedná se o lidi v zaměstnání nebo o ty, kteří vykonávají jinou činnost, která by mohla ohrozit život nebo zdraví lidí nebo způsobit značnou škodu na majetku a jsou pod vlivem návykové látky. Jelikož jde o statistiku od PČR, domnívám se, že nejedí kontrolovat zaměstnance podniků, ale budou to nejspíše výsledky silniční kontroly, při které byla zjištěna přítomnost návykové látky.

Nejčastějším trestným činem za uplynulých pět let se stala krádež, ta v mnoha případech byla doplněna i dalšími trestnými činy. Na obrázku 9 jsou modře zvýrazněny samotné krádeže, červeně krádeže a poškození cizí věci, zeleně krádeže a porušování domovní svobody a fialovou barvu mají krádeže a neoprávněné držení platební karty.

Obrázek 9: Krádeže v obci Kralice nad Oslavou v letech 2009-2013 [20]

Z celkových 41 krádeží za pětileté období v obci Kralice nad Oslavou bylo 18 krádeží spácháno vloupáním.

4 NÁVRHY NA REDUKCI VYBRANÝCH RIZIK OBCE KRALICE NAD OSLAVOU

Návrhy na redukci vybraných rizik, které jsem předložila, slouží k tomu, aby se zlepšila buď informovanost o rizicích, nebo se vyřešila situace ohledně ochrany osob a majetku jiným opatřením nebo řešením.

Nejvíce ohrožuje obyvatele a jejich majetek v obci Kralice nad Oslavou:

- JE Dukovany,
- kompresní stanice Kralice nad Oslavou,
- požáry,
- silniční provoz,
- trestná činnost.

4.1 Redukce rizik – jaderná elektrárna Dukovany

Rizika, které hrozí v případě radiační havárie nebo nehody, občané neovlivní, ale mohou být na ně připraveni. Informovanost občanů v zóně havarijního plánování JE Dukovany je sice velká, čtvrtletně vychází Zpravodaj jaderné elektrárny Dukovany a každým rokem občané dostanou příručku pro ochranu obyvatel v případě radiační havárie JE Dukovany. Příručka je součástí kalendáře, což se zdá být dobrý nápad, protože lidé budou mít příručku v případě nouze po ruce. V mnoha případech kalendář s příručkou není využit. Na redukci rizik vyvolaných jadernou elektrárnou Dukovany jsou předloženy návrhy:

- větší informovanost obyvatelstva formou přednášky o ochraně obyvatelstva
Přednáška o ochraně obyvatelstva zaměřená na mimořádnou událost radiační havárie, kde by se řešila problematika:
 - varování obyvatelstva
seznámení s vyhlášením radiační havárie, ukázka tónu všeobecná výstraha,
 - ukrytí
objasnění toho, jak se lidé mají zachovat, a kam ukryt, jestliže se nachází doma, venku nebo například v automobilu,
 - jodová profylaxe
kdy a v jakém množství se mají tabletky užít, kde se tyto informace v dané situaci dovědí,

- evakuace
kdy se bude provádět, kdo ji bude provádět, co vše si sbalit s sebou do evakuačního zavazadla, co udělat v domácnosti před opuštěním obydlí.

Přednášku by organizoval obecní úřad v základní škole Kralice nad Oslavou a to během výuky pro místní děti. Další přednáška by se konala pro veřejnost v odpoledních hodinách nebo o víkendu, aby se mohli dostavit i pracující občané.

4.2 Redukce rizik – Kompresní stanice Kralice nad Oslavou

Kompresní stanice je sice dostatečně vzdálena od prvních obytných domů, což je nesporná výhoda případné havárie. I tak ale obyvatelům hrozí nebezpečí a to nebezpečí výbuchu a úniku plynu. Na redukci rizik vyvolaných Kompresní stanicí Kralice nad Oslavou navrhuji:

- od roku 2012 se v Kompresní stanici Kralice nad Oslavou zrušila podniková jednotka hasičů, tudíž navrhuji tuto jednotku hasičů obnovit.
- každé tři roky by mohlo proběhnout cvičení koordinace složek IZS a podniku při předem daném scénáři havárie. Pomohlo by to jak složkám IZS, tak zaměstnancům, aby věděli, jak se v dané situaci zachovat.

4.3 Redukce rizik – Požáry

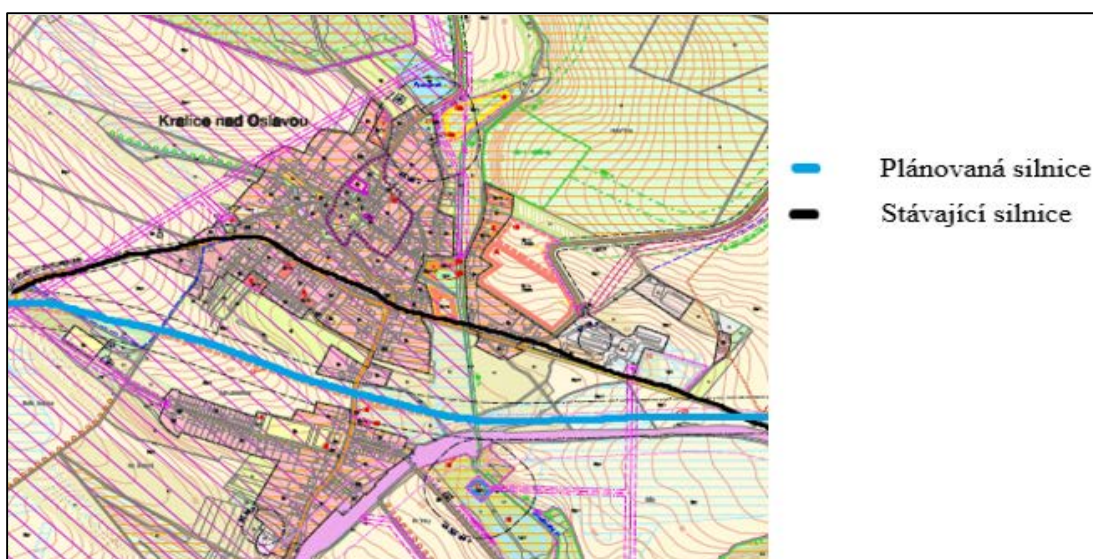
Jelikož v obci Kralice nad Oslavou jsou vedeny dvě jednotky sboru dobrovolných hasičů, které mají dohromady 116 dobrovolných hasičů, a profesionální hasiči z Náměště nad Oslavou to do obce stíhají za pár minut, tak si myslím, že ochrana před požáry je dostačující. Na redukci rizik požárů navrhuji:

- požární řád obce Kralice nad Oslavou
vešel v platnost od roku 2011, jsou v něm důležité informace o činnostech, při kterých hrozí nebezpečí vzniku požáru, doba se zvýšeným nebezpečím vzniku požáru, seznam ohlašoven požárů a způsob vyhlášení požárního poplachu. Občané s požárním řádem nejsou seznámeni, proto navrhuji otisknout jej do Zpravodaje obce Kralice nad Oslavou a zařadit jej na internetové stránky obce Kralice nad Oslavou.
- elektrická požární signalizace
informovat občany o výhodách instalace elektrické požární signalizace do jejich domů nebo bytů.

4.4 Redukce rizik - bezpečnost provozu

Jak už bylo zmíněno, po zrušení přechodů pro chodce se silniční provoz z pohledu chodce v obci Kralice nad Oslavou ztížil. Na redukci rizik vyvolaných nebezpečnou silniční dopravou navrhuji:

- obnovení přechodů pro chodce:
 - vybudování ostrůvku uprostřed silnice, přes který by vedl přechod pro chodce, samotný namalovaný přechod v obci Kralice nad Oslavou nemůže být, protože je silnice moc široká,
 - vybudovat a opravit silnici po celé délce obce, což by opět znamenalo vybudovat ostrůvky uprostřed přechodu pro chodce;
- vybudování přeložky silnice I/23, její návrh se zrodil už ve válečném období, v územním plánu se objevil ale až po několika letech. Vybudováním této přeložky by se významně zlepšila bezpečnost provozu v obci Kralice nad Oslavou,
- nainstalování radarů měřících rychlost, ten by řidičům ukazoval jejich rychlost a popřípadě je vybízel ke zpomalení. Bylo by možné k tomuto radaru nainstalovat kameru nebo fotoaparát, který by pořídil snímek rychle jedoucích aut, respektive řidiče, kteří překračují povolenou rychlost.
- na obrázku 9 je černě vyznačená stávající silnice I/23, která vede přes obydlenou zónu a modře znázorněna je přeložka této silnice, která sice také vede uprostřed obce, ale neohrožovala by tolik občany obce.

Obrázek 10: Stávající a plánovaná silnice I/23 [21]

4.5 Redukce rizik – trestná činnost

Jedná se hlavně o redukci krádeží a vloupání, tyto trestné činnosti jsou páchany v obci Kralice nad Oslavou nejčastěji. Na redukci rizik vyvolaných trestnou činností v obci Kralice nad Oslavou navrhuji:

- nainstalování kamerového systému: ten by pomohl policii při pátrání po pachateli a jeho identifikaci. Zároveň by sloužil jako preventivní opatření, protože by pachatele odradil před spácháním trestného činu;
- zřídit obecní policii: obce v samostatné působnosti ve svém územním obvodu vytvářejí podmínky pro uspokojování potřeb občanů, včetně ochrany veřejného pořádku, k jehož zabezpečení si mohou zřizovat obecní policii. Zřízením obecní policie v obci Kralice nad Oslavou by se obyvatelé obce tolik nebáli o svůj majetek a cítili by se více v bezpečí. Strážníci obecní policie by se také mohli starat o větší bezpečnost silničního provozu v obci tím, že by měřili rychlost a namátkově stavěli vozidla a kontrolovali je;
- technické prostředky: řadí se sem mechanické zábranné systémy a elektronické bezpečnostní systémy. Mechanické zábranné systémy zahrnují dveře, zámky, ploty, mříže, ostnaté dráty apod. Mezi základní elektronické bezpečnostní systémy řadíme systémy kontroly vstupu, elektronickou požární signalizaci, kamerové systémy a poplachové zabezpečovací systémy. Návrh by zahrnoval doporučení poplachového zabezpečovacího systému, který díky svým detektorům, které můžou být různé, neustále monitoruje určitou plochu a zaznamenává změny fyzikálních projevů. Doporučit by se daly plotové detektory jako ochrana proti vniknutí na pozemek, fóliové polepy na skla oken a dveří, které spustí poplach při porušení skla, biometrické čtečky otisků prstů, které pustí do daného prostoru pouze osoby, kterým byl umožněn přístup. [22]

5 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ A JEHO VYHODNOCENÍ

Dotazník, který je určen přímo občanům Kralic nad Oslavou, byl dostupný na internetových stránkách obce Kralice nad Oslavou a obeznámeny s ním byly i spolky a sdružení, které se v obci provozují. Lidé byli také oslovováni osobně, aby dotazník vyplnili, ne každý tak učinil.

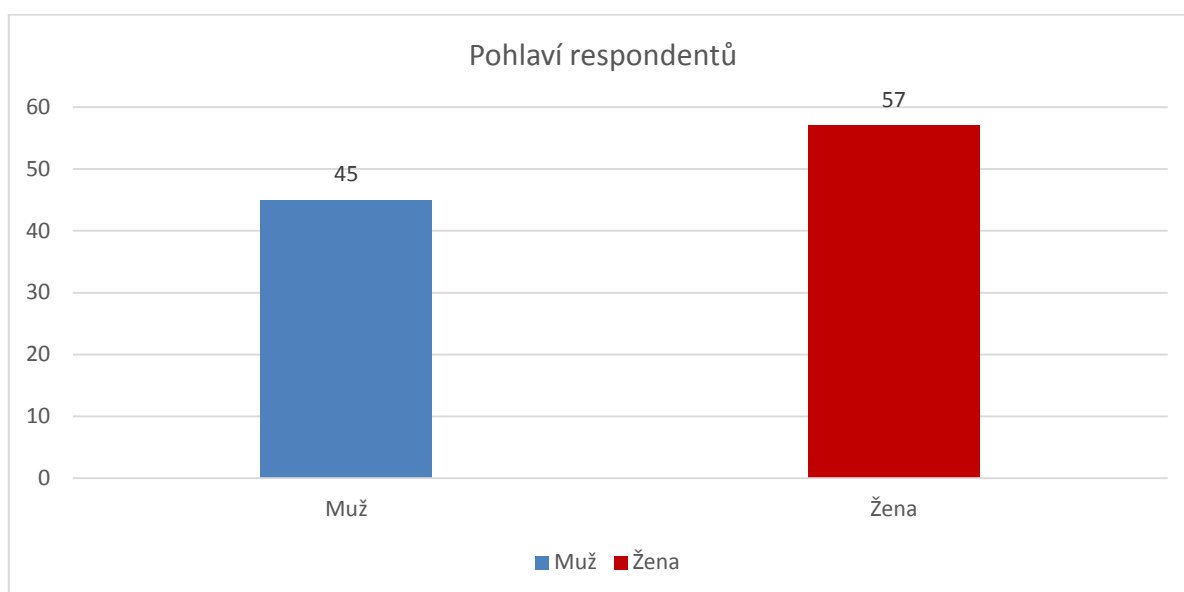
Tento dotazník je rozdělen do dvou částí. V první části jsou otázky směřovány na respondenta, a to na jeho pohlaví a věk. Druhá část obsahuje jedenáct otázek, některé z nich se ptají na názor respondenta, jiné jsou vědomostní.

Osloveno bylo, odhaduji přes 250 občanů a vyplněných dotazníků se vrátilo 102. Respondenti před vyplněním byli seznámeni s tím, že informace budou použity do bakalářské práce a že je dotazník anonymní.

5.1 Statistika respondentů

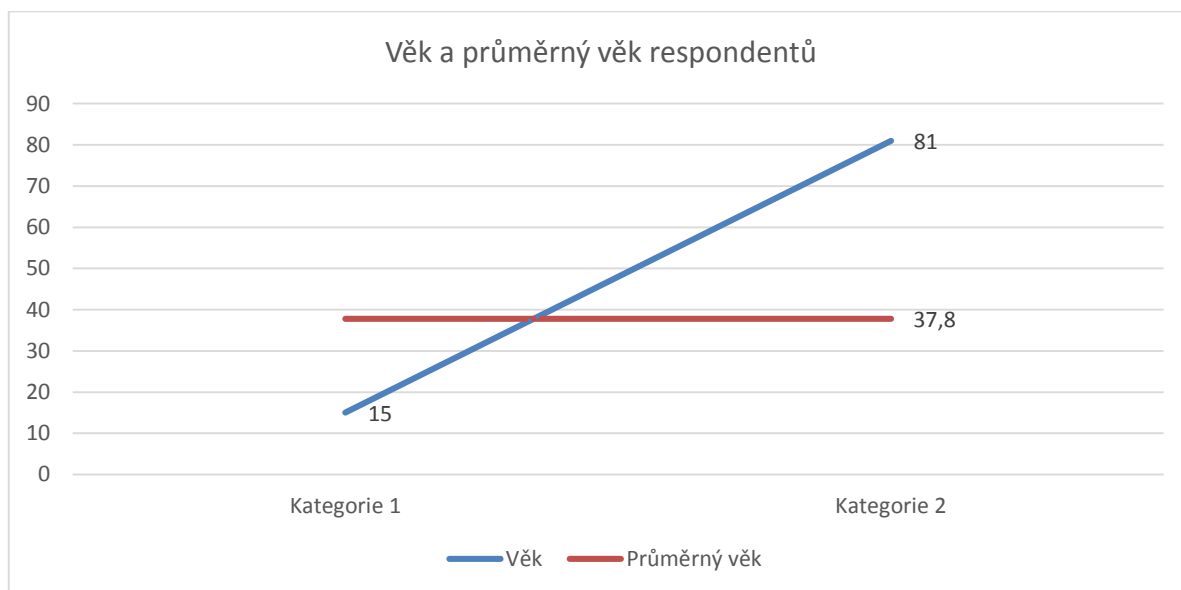
První část dotazníku obsahuje informace o respondentech. Dotazník se zaměřil konkrétně na pohlaví a věk respondentů.

Pohlaví respondentů (obrázek 11) dotazník vyplnilo 45 mužů a 57 žen, z toho vyplývá, že ženy byly ochotnější věnovat této problematice čas. Otázku zodpovědělo všech 102 respondentů.

Obrázek 11: Graf vyhodnocení pohlaví respondentů

Věk respondentů (obrázek 12) oslovena byla široká škála obyvatel Kralic nad Oslavou, přičemž nejmladšímu respondentovi bylo 15 let a nejstaršímu 81 let.

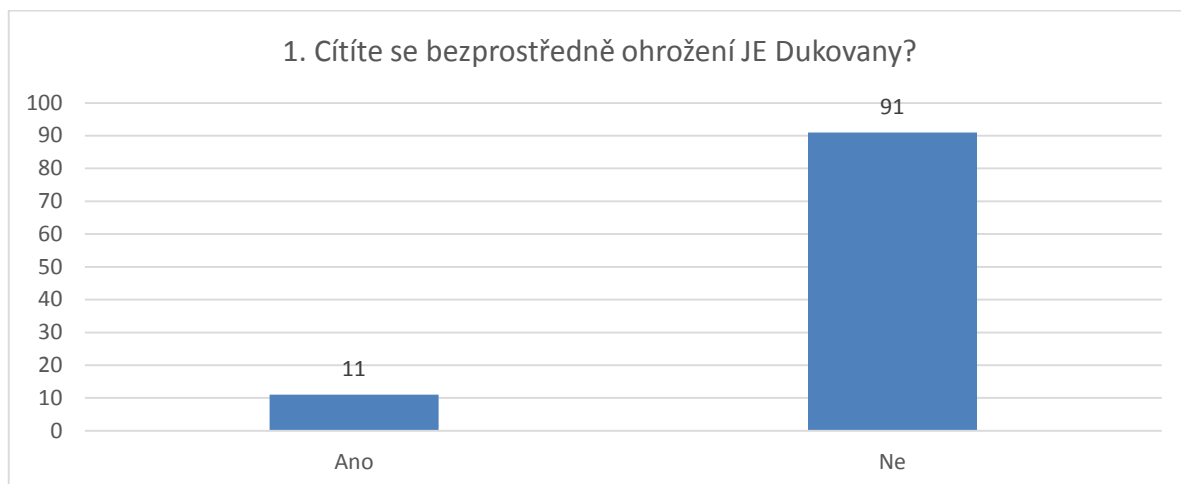

Obrázek 12: Graf vyhodnocení věku respondentů

5.2 Shrnutí výsledků

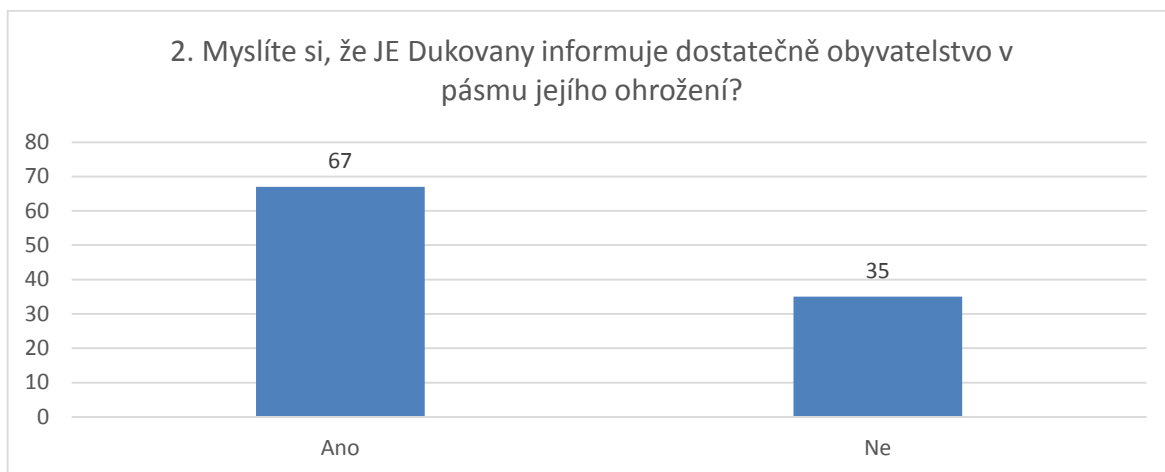
Druhá část dotazníku se skládá z jedenácti otázek, na které respondenti odpovídali jak formou výběru odpovědí, tak formou psaných odpovědí.

Otázka číslo 1 zní: Cítíte se bezprostředně ohroženi JE Dukovany? Na výběr mezi odpověďmi bylo ano nebo ne. Kladně odpovědělo 11 respondentů a záporně 91 respondentů. Otázka nemá správnou nebo špatnou odpověď, záleží na respondentovi, jak to vnímá.

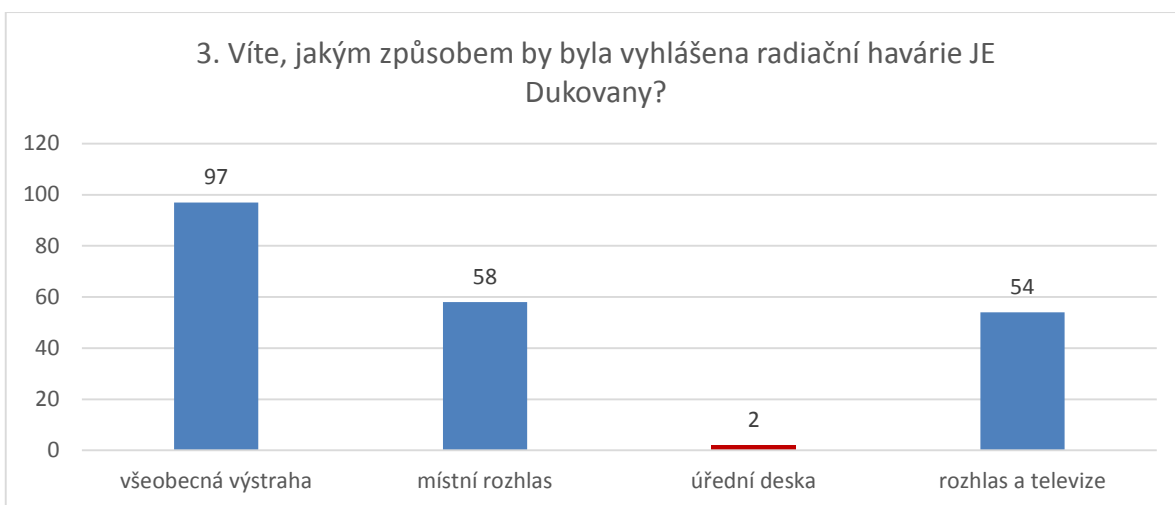
Obrázek 13: Graf první otázky dotazníku

Otázka číslo 2: Myslíte si, že JE Dukovany informuje dostatečně obyvatelstvo v pásnu jejího ohrožení? Na výběr byly možnosti ano nebo ne, ano zvolilo 67 respondentů a ne 35 respondentů. Otázka nemá správnou nebo špatnou odpověď, záleží na respondentovi, jak to vnímá.

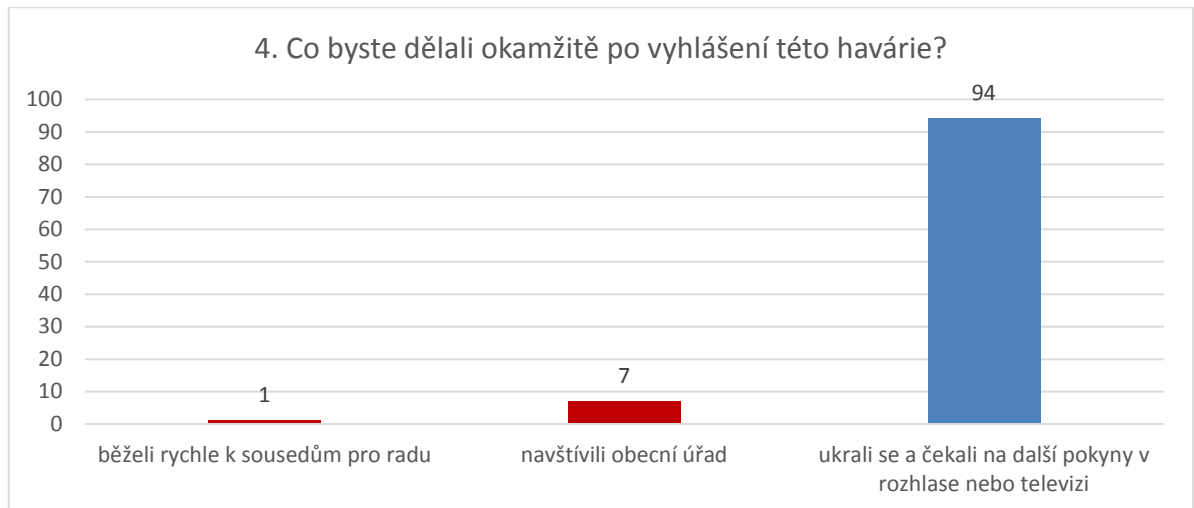
Obrázek 14: Graf druhé otázky dotazníku

Otázka číslo 3: Víte, jakým způsobem by byla vyhlášena radiální havárie JE Dukovany? Na tuto otázku bylo na výběr z odpovědí: všeobecná výstraha pomocí sirén, která má kolísavý tón a trvá 140 vteřin, pomocí místního rozhlasu, vyvěšením na úřední desce anebo prostřednictvím rozhlasu a televize. Při odpovědi na tuto otázku byli respondenti seznámeni s tím, že na tuto otázku existuje více možných odpovědí. Za správnou odpověď se považuje všeobecná výstraha pomocí sirén, která má kolísavý tón a trvá 140 vteřin, pomocí místního rozhlasu a prostřednictvím rozhlasu a televize. Na obrázku je špatná odpověď vyznačena červenou barvou.

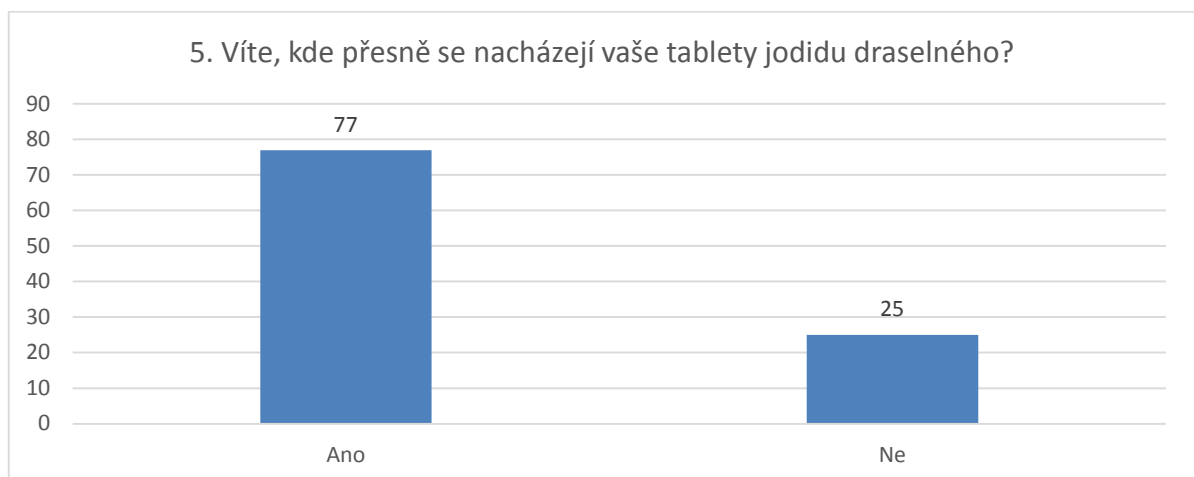
Obrázek 15: Graf třetí otázky dotazníku

Otázka číslo 4: Co byste dělali okamžitě po vyhlášení této havárie? Respondenti měli na výběr ze tří možností, a to: běželi rychle k sousedům pro radu, navštívili obecní úřad anebo ukryli se a čekali na další pokyny v rozhlase nebo televizi. První možnost si vybral pouze jeden respondent, druhou 7 respondentů a třetí možnost si zvolilo 94 respondentů. Otázka má jednu správnou odpověď a tou je třetí možnost, která je na obrázku vyznačena modře a špatné odpovědi červeně.

Obrázek 16: Graf čtvrté otázky dotazníku

Otázka číslo 5: Víte, kde přesně se nacházejí vaše tablety jodidu draselného? Respondenti si mohli zvolit odpověď ano nebo ne. Ani jedna odpověď není špatně zodpovězena, záleží na respondentovi. Odpověď ano zvolilo 77 respondentů a ne 25 respondentů.

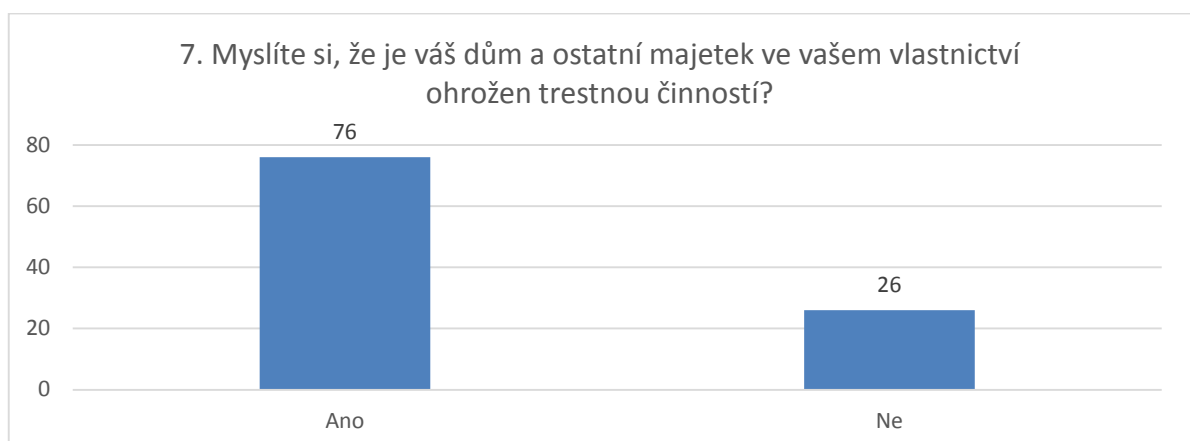
Obrázek 17: Graf páté otázky dotazníku

Otázka číslo 6: Víte, kdy a v jakém množství tablety použít? Bylo na výběr ze tří odpovědí: okamžitě po všeobecné výstraze, po přečtení příbalového letáku v krabičce od tablet anebo po výzvě v televizi nebo rozhlasu. První možnost si zvolilo 30 respondentů, druhou 36 a třetí 36 respondentů. Otázka má správnou odpověď a tou je třetí možnost po výzvě v televizi nebo rozhlasu, v obrázku je vyznačena modře.

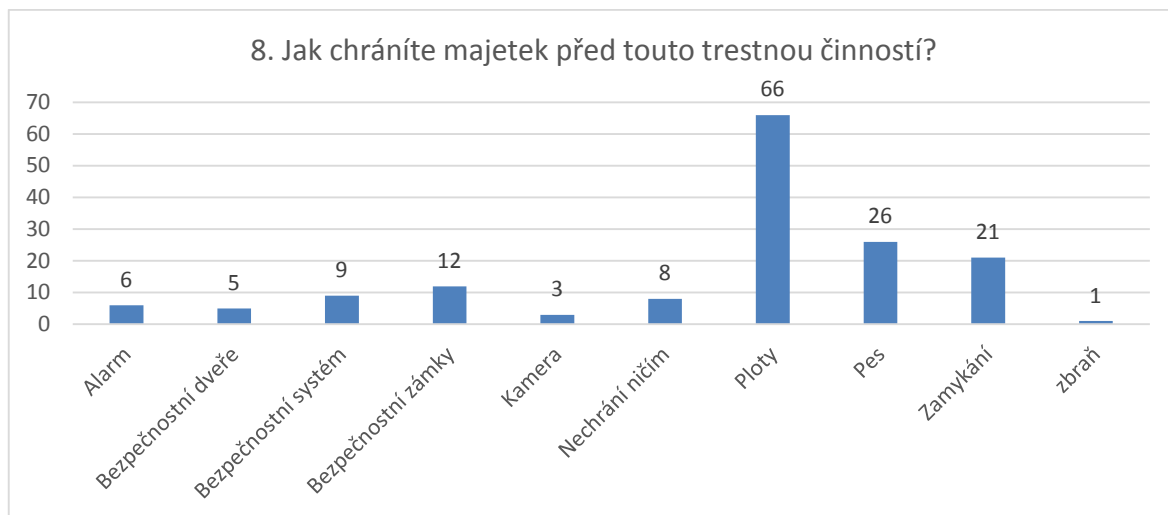
Obrázek 18: Graf šesté otázky dotazníku

Otázka číslo 7: Myslíte si, že je váš dům a ostatní majetek ve vašem vlastnictví ohrožen trestnou činností? Na výběr měl respondent z možností ano nebo ne, přičemž ani jedna odpověď není špatná, záleží na respondentovi. Ano odpovědělo 76 respondentů a ne 26 respondentů.

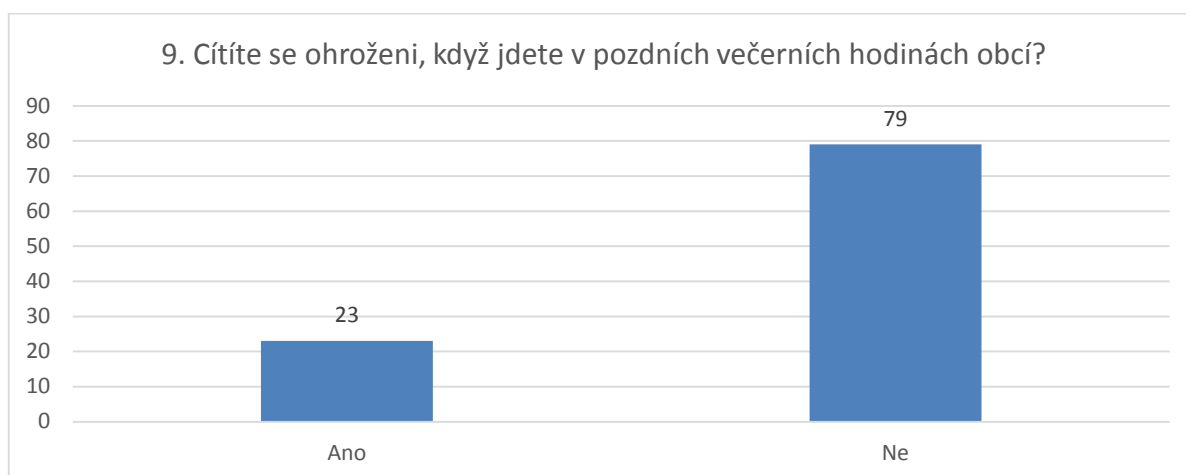
Obrázek 19: Graf sedmé otázky dotazníku

Otázka číslo 8: Jak chráníte majetek před touto trestnou činností? (ploty, zabezpečovací systémy atd.) Na otázku respondenti odpovídali písemně, nejčastěji odpovídali: alarm, bezpečnostní dveře, bezpečnostní systém, bezpečnostní zámky, kamera, ničím nechrání, ploty, pes, zamykání, zbraň. Kolik respondentů odpovědělo, na různé bezpečnostní prostředky, naleznete v obrázku.

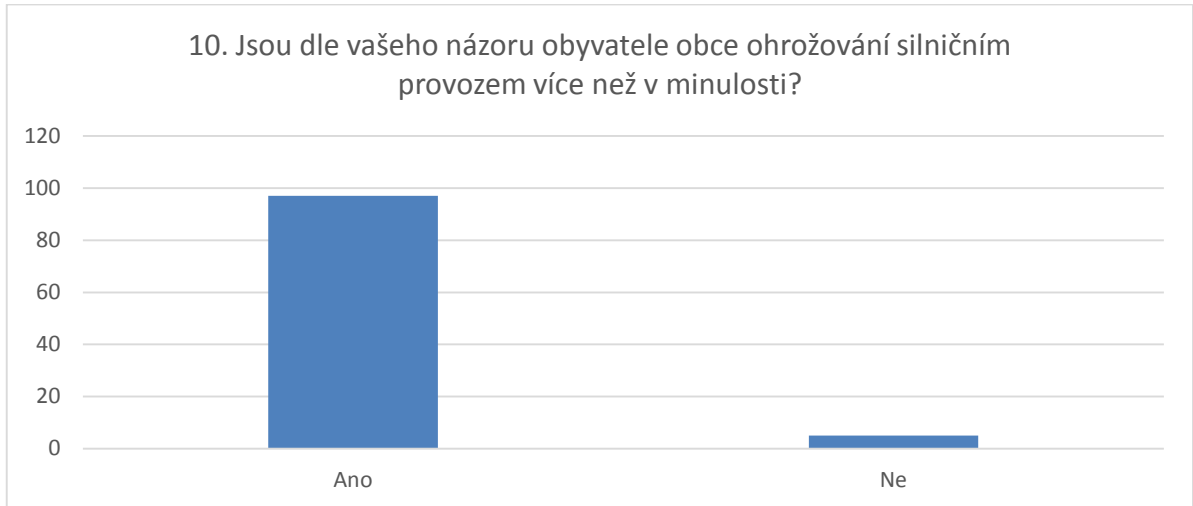
Obrázek 20: Graf osmé otázky dotazníku

Otázka číslo 9: Cítíte se ohroženi, když jdete v pozdních večerních hodinách obcí? Otázka má na výběr dvou odpovědí, a to ano nebo ne. První možnost si zvolilo 23 respondentů a druhou 79. Otázka nemá správnou nebo špatnou odpověď, záleží na respondentovi, jakou zvolí odpověď.

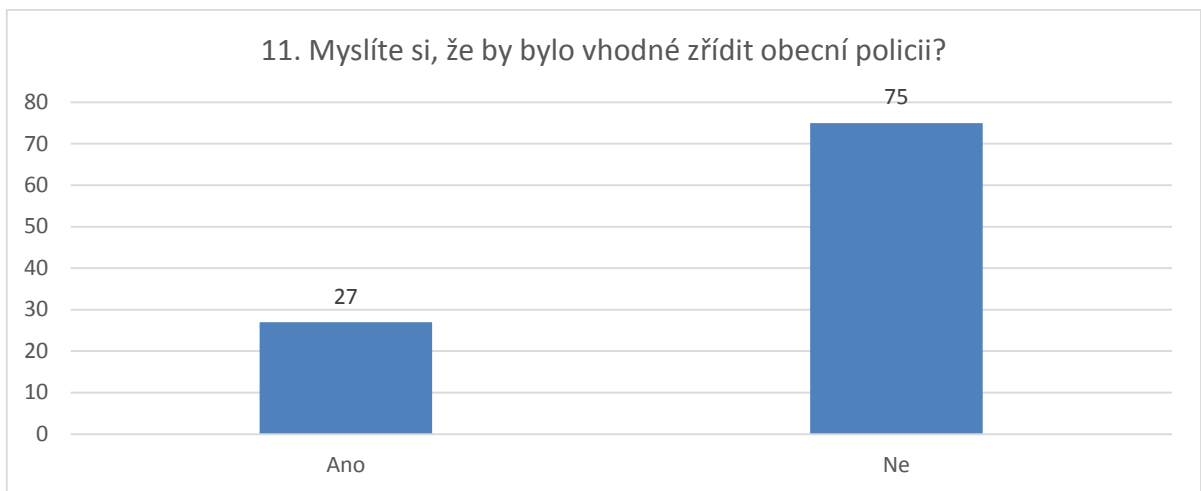
Obrázek 21: Graf deváté otázky dotazníku

Otázka číslo 10: Jsou dle vašeho názoru obyvatelé obce ohrožováni silničním provozem více než v minulosti? Otázka dává na výběr ano nebo ne. Ano zvolilo 97 respondentů a ne 5 respondentů. Otázka nemá špatnou ani správnou odpověď, záleží na respondentovi.

Obrázek 22: Graf desáté otázky dotazníku

Otázka číslo 11: Myslíte si, že by bylo vhodné zřídit obecní policii? Otázka má dvě možnosti a to ano a ne. Ano zvolilo 27 respondentů a ne 75 respondentů. Otázka nemá špatnou nebo správnou odpověď, záleží na respondentovi.

Obrázek 23: Graf jedenácté otázky dotazníku

ZÁVĚR

Cílem mé práce bylo poukázat, zanalyzovat a navrhnout opatření na redukcí rizik v obci Kralice nad Oslavou. Musím však konstatovat, že občané se všemi riziky nejsou dostatečně obeznámeni a jejich informovanost je nedostačující.

Dle mého názoru by při havárii v JE Dukovany, tak na kompresní stanici nastal v obci Kralice nad Oslavou velký zmatek. Na tyto situace se dá obyvatelstvo připravit, ještě je tu ale otázka, jestli sami občani jsou ochotni této problematice věnovat čas.

Ochrana majetku je v dnešní době běžná, je bohužel velice nákladná, proto ne každý této možnosti využívá. Mnohdy by náklady na pořízení zabezpečovacích prostředků byly nákladnější než celková škoda způsobená krádeží nebo vloupáním.

Proti některým mimořádným událostem, jako je např. havárie s únikem nebezpečné látky, se dá chránit kolektivní nebo individuální ochranou. Kolektivní ochrana využívá stálých a improvizovaných úkrytů. Individuální ochrana je ve většině případů improvizovaná, protože mnoho lidí nevlastní ochranu masku nebo ochranný oblek.

Rizika, které lidem hrozí, občané podceňují a nemají zájem se na některé mimořádné události nebo krizové situace připravit. Jejich lhostejnost se jim může jednou vymstít. Až tyto situace nastanou, nebudou vědět jak se zachovat a budou panikařit. Snadné to nebudou mít ani složky integrovaného záchranného systému, protože neinformovaní lidé se jim mohou plést tam, kde by neměli být.

Cíle, které jsem si stanovila, byly splněny. Posouzení platných právních předpisů, které pojednávají o ochraně osob a majetku, posouzení současného stavu ochrany osob a majetku v obci Kralice nad Oslavou, analýza příčin ohrožení osob a majetku v obci Kralice nad Oslavou, návrhy na redukcí vybraných rizikových faktorů, tyto cíle byly do bakalářské práce zahrnuty.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] Zákon č. 110/1998 Sb., *Ústavní zákon o bezpečnosti České republiky*.
- [2] Zákon č. 258/2000 Sb., *o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů*.
- [3] Zákon č. 133/1985 Sb., *o požární ochraně*.
- [4] Zákon č. 553/1991 Sb., *o obecní policii*.
- [5] *Bezpečnostní strategie České republiky*. Praha: Ministerstvo zahraničních věcí České republiky v edičním oddělení Ústavu mezinárodních vztahů, 2001.
- [6] *Terminologický slovník - krizové řízení a plánování obrany státu*. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. 15.10.2009. [cit. 2014-02-17]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/terminologicky-slovník-krizove-rizeni-a-planovani-obrany-statu.aspx>.
- [7] *Opatření ochrany obyvatelstva*. Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR [online]. 2010 [cit. 2014-03-10]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/opatreni-ochrany-obyvatelestva-individualni-ochrana.aspx>.
- [8] ŠEFČÍK, Vladimír. *Analýza rizik*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati, 2009, ISBN 978-80-7318-696-8.
- [9] BALÍK, Stanislav. *Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009. Politologie (Grada). ISBN 978-802-4729-084.
- [10] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Definice pojmů* [online]. 27.1.2012. [cit. 2014-02-14]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/definice_pojmu_vyuzivani_ict_v_organizacich_verejne_spravy.
- [11] VIČAR, Dušan a Radim VIČAR. *Vybrané aspekty práva bezpečnosti a obrany České republiky*. Vyd. 1. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2013, 103 s. ISBN 978-80-7454-279-4.
- [12] ALTMAN, Karel. *Kralice nad Oslavou*. Vyd. 1. Editor Jiří Mitáček. Kralice nad Oslavou: Vydala Obec Kralice nad Oslavou ve spolupráci s nakl. Centa, 2010, 526 s. Edice Vysočiny. ISBN 978-80-86785-17-2.

- [13] *Území obce Kralice nad Oslavou*. 2014. [online]. [cit. 2014-04-10] Dostupné z: <https://www.google.cz/maps/place/Kralice+nad+Oslavou/@49.198222,16.1928708,13z/data=!4m2!3m1!1s0x470d5ff8eb87533d:0xa0a2e78080ff6af4>.
- [14] *Jaderná elektrárna Dukovany*. ČEZ [online]. 2014 [cit. 2014-05-05]. Dostupné z: <http://www.cez.cz/cs/vyroba-elektriny/jaderna-energetika/jaderne-elektrarny-cez/edu/technologie-a-zabezpeceni.html#p3>.
- [15] *Schématické znázornění zóny havarijního plánování JE Dukovany*: Příručka pro ochranu obyvatel v případě radiační havárie JE Dukovany pro období 2014-2015. 2014.
- [16] *Přepavní souprava*. NET4GAS [online]. 2012 [cit. 2014-04-20]. Dostupné z: <http://www.net4gas.cz/cs/prepravni-soustava/>.
- [17] *Statistika výjezdů hasičů do obce Kralice nad Oslavou*: HZS Náměšť nad Oslavou. 2014.
- [18] *Statistika silničního provozu v obci Kralice nad Oslavou provedena ve dnech 17.2.2014-24.2.2014*: GEMOS CZ systémy řízení a monitorování dopravy. 2014.
- [19] Zákon č. 40/2009 Sb., *trestní zákoník*.
- [20] *Statistika trestných činů spáchaných v obci Kralice nad Oslavou v období od roku 2009 až do roku 2013*: PČR Náměšť nad Oslavou. 2014.
- [21] *Územní plán obce Kralice nad Oslavou*: Kralice nad Oslavou. 2002.
- [22] KOLEKTIV, Luděk Lukáš a. *Bezpečnostní technologie, systémy a management I*. 1. vyd. Zlín: VeRBuM, 2011. ISBN 978-808-7500-057.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČR	Česká republika
JE	Jaderná elektrárna
HZS	Hasičský záchranný sbor
PČR	Policie České republiky

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Území obce Kralice nad Oslavou.....	19
Obrázek 2: Jaderná elektrárna Dukovany.....	20
Obrázek 3: Schématické znázornění zóny havarijního plánování JE Dukovany.....	21
Obrázek 4: Soustava tranzitních plynovodů.....	22
Obrázek 5: Kompresní stanice Kralice nad Oslavou.....	22
Obrázek 6: Statistika počtu vozidel a jejich překročení povolené rychlosti 50km/h.....	24
Obrázek 7: Graf počtu motorových vozidel jedoucí rychlostí nad 50 km/h.....	25
Obrázek 8: Plechový policista v obci Kralice nad Oslavou.....	26
Obrázek 9: Krádeže v obci Kralice nad Oslavou v letech 2009-2013.....	26
Obrázek 10: Stávající a plánovaná silnice I/23.....	31
Obrázek 11: Graf vyhodnocení pohlaví respondentů.....	33
Obrázek 12: Graf vyhodnocení věku respondentů.....	34
Obrázek 13: Graf první otázky dotazníku.....	34
Obrázek 14: Graf druhé otázky dotazníku.....	35
Obrázek 15: Graf třetí otázky dotazníku.....	35
Obrázek 16: Graf čtvrté otázky dotazníku.....	36
Obrázek 17: Graf páté otázky dotazníku.....	36
Obrázek 18: Graf šesté otázky dotazníku.....	37
Obrázek 19: Graf sedmé otázky dotazníku.....	37
Obrázek 20: Graf osmé otázky dotazníku.....	38
Obrázek 21: Graf deváté otázky dotazníku.....	38
Obrázek 22: Graf desáté otázky dotazníku.....	39
Obrázek 23: Graf jedenácté otázky dotazníku.....	39

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Výjezdy HZS do obce Kralice nad Oslavou.....	23
Tabulka 2: Statistika počtu vozidel po dnech a kategoriích.....	25
Tabulka 3: Trestné činy spáchané v Kralicích nad Oslavou od roku 2009-2013.....	27

SEZNAM PŘÍLOH

Neobsahuje přílohy.